

Cesta za Priscou

Keďže nám koncom januára náhle uhynul psík argentínskej dogy Alberto Corrientes, rozhodla som sa, že si musím zaobstarať novú argentínku, lebo strata Aldíka nás veľmi zasiahla. Po dlhšej úvahe som sa rozhodla, že tentokrát to bude sučka. Chcela som získať kvalitnú sučku s výbornou krvou.

Naše nové zlatičko PRISCA DEL TOLKEYEN.

SMER TALIANSKO

Najprv som sa obzerala po Slovensku, ale viac kvalitných chovateľských staníc ukončilo ešte dávnejšie svoju činnosť. Keďže na Slovensku, ale aj v Čechách je pomerne nízka genetická variabilita, chcela som priniesť nejakú novú, nepríbuznú krv, ktorá tu chýba. Mala som možnosť viackrát sa presvedčiť, že Taliani majú špičkových psov. Orientovala som sa na známe chovateľské stanice DELLA MEZZALUNA a DEI FALCHI BIANCHI. Medzitým známi išli kryť do Talianska k pánu Stefanovi Chiattimu a zobra-

Dôkladný výber z „P“ vrhu šteniatok argentínskej dogy z talianskej chovateľskej stanice DEL TOLKEYEN.

li ma so sebou ako tlmočníčku. Pána Chiattiho sme predtým poznali z vídenia z výstav európskeho a svetového formátu. Poukazoval nám viaceré kvalitné zvieratá.

„OSUDOVÝ“ CHIATTI

Keď sa po našom návrate pán Chiatti informoval, či sme v poriadku docestovali, spomenula som mu, že mi uhynul psík a čakám na šteniatka z vybraného spojenia od pána Schimpfa. Keďže toto spojenie nevyšlo, pán Chiatti mi navrhol predaj šteniatka z jeho chovateľskej stanice DEL TOLKEYEN (predtým De Indios). Oboznámil ma s vrhmi, ktoré už boli narodené, a aj s vrhmi, z ktorých sa mali šteniatka iba narodiť. Samozrejme, pán Chiatti ma upozornil aj na nejaké plánované vrhy do budúcnosti, ktoré boli tiež veľmi zaujímavé, boli by aktuálne asi tak o pol roka, niektoré o rok, ale ja som už nemala silu dlhšie čakať. Začala som sa rozhodovať, po akom psovi si vyberiem svojho budúceho drobca. Po viacerých úvahách som si vybrala psa BARON DE LA HERENCIA, ktorého prednedávnom zvolili za najlepšieho plemenníka Argentíny. Je to momentálne jeden z najúspešnejších psov vo svetovom meradle. Dosiahol tituly ako: interšampión, grandšampión Argentíny, šampión Argentíny, latinskoamerický víťaz, 2-krát rezervný svetový víťaz, Top dog Argentínskej kynologickej federácie 1999, 2000, Best of Club Antonio Nores Martinéz 1999, 2000, mnohonásobný BOG a res. BOG Argentína, Taliansko. Týmto psom bolo nakrytých viacero sučiek. Mňa zaujal vrh „L“, „M“ a „P“. Už si vybrať len tú správnu matku svojho budúceho šteniatka. Z „L“ vrhu mal pán Chiatti už vybrané tri nádherné sučky pre seba, povedal mi, že mi je ochotný jednu z nich predať a dve si ponechá. Tento vrh bol po krásnej sučke s obrovským čiernym fľakom cez oko, ktorá sa volala PINTA. Vrh „M“ bol po sučke CRISTAL, ktorá viedla zaujímavé talianske línie Del Tolkeyen, De Viannini a vrh „P“ po sučke FRANCISCA INDIA.

ŤAŽKÉ ROZHODOVANIE

Bolo to veľmi ťažké rozhodovanie, stále som zvažovala za a proti, porovnávala rodokmene, krvné línie. Pán Chiatti sa so

mnou náhle jeden víkend opäť kontaktoval. Informoval ma, že je u neho záujemca o jednu z troch „L“ sestier, či mi ju má rezervovať a zájemcovi tak ponúknuť iné šteniatko. To urýchlilo moje rozhodnutie, lebo som mu musela dať vedieť čím skôr. Sučku z „L“ vrhu som nakoniec zamietla, a to preto lebo PINTA (matka „L“ vrhu) mala v rodokmeni na môj vkus príliš veľa príbuzných predkov, aj keď bola síce dcérou jedného z najlepších a najznámejších plemenníkov Talianska GAUCHO DE INDIOS. Rozhodla som sa pre šteniatko po FRANCISCE INDIA, aj keď PINTA sa mi páčila viac. FRANCISCU som si vybrala preto, že vedie výbornú krvnú líniu ako De Lago Puelo, De Agallas, Del Tumi, je to mohutná, veľká sučka s výborným pigmentom, peknou hlavou, dobrou povahou a silnou psychikou. Jednoducho má výborné genetické pozadie.

S pánom Chiattim som sa dohodla, že si budem šteniatko vyberať prvá, a som mu veľmi povďačná, že mi to umožnil. Šteniatka sa narodili 30. apríla 2002, bolo ich spolu šesť, dva psy a štyri sučky. Zatiaľ sme organizovali všetky potrebné veci, mali sme pred sebou dlhú a náročnú cestu do Ríma a už sme netrpezlivo čakali, kedy príde deň s veľkým D (ktorý mal nastať v polovici júna) a my konečne vyrazíme po vytúžených šteniatko.

DÔKLADNÝ VÝBER

S pánom Chiattim sme sa stretli na dohodnutom mieste a vzápätí sme sa vybrali pozrieť šteniatka do dedinky hneď za Rímom. Boli tam aj ďalší záujemcovia, ktorí čakali, kým si ako prvá vyberiem šteniatko. Šteniatka boli nádherné, bol to typovo vyrovnaný vrh. Jednoducho krásna. Samozrejme, nakukla som aj dovnútra, kde mali vyhradenú svoju izbu, boli vo výborných podmienkach, všade čistučko. Povyňášali sme ich na dvor na trávnik a začala som vyberať. Vôbec to nebolo jednoduché, pozorne som si však pozrela všetky šteniatka spolu, ale aj po jednom, všimla som si aj povahy, chovateľ mi ich po jednom postavil do výstavných postojov. Spolu sme si po jednom prešli všetky klady a zápory jednotlivých šteniatok. Povedala som svoje postrehy a názory, tak isto aj

pán Chiatti, ale aj tak môj výber trval takmer 4 hodiny.

Aj pán Chiatti sa mi snažil poradiť čo najlepšie, už mal šteniatka v oku, videl, ako sa vyvíjajú už od narodenia, a vedel, že so šteniatkom plánujem chodiť na výstavy a neskôr ich aj chovať. Zároveň si uvedomoval, že to bude prvý import argentínskej dogy z Talianska na Slovensko, ktorý tu bude reprezentovať aj jeho chovateľskú stanicu.

Vo vrhu bol jeden nádherný psík PANCHO – no tohto psíka si nechával chovateľ. Ale aj druhý psík PUCHERO bol krásny. Svojou nádhernou hlavou ma upútala sučka PACHANGA, bola veľmi mohutná, ale mala trochu dlhší formát a jemne stúpajúcu chrbtovú líniu. Škoda, preškoda. Veľmi peknú hlavu mala aj najmenšia zo sučiek PAMPERA, veľmi sa mi páčilo, že už mala aj pigment na očných viečkach. Inak kompaktná sučka, správny formát, tiež dobrej mohutnosti, len mi prekážalo, že má trochu svetlejšie oko. A to je znak, ktorý sa z chovu dostáva dosť ťažko. PENCA bola tiež pekná sučka, no u nej sa mi trochu nepozdávala hlava, chýbali mi tam výraznejšie líca, jednoducho celkový výraz hlavy na mňa pôsobil užším dojmom a na môj vkus mala až príliš pokojnú povahu. Inak telo bolo v poriadku.

PRISCA

Nakoniec som sa rozhodla pre PRISCU s malým čiernym fliačikom nad pravým okom. Mala najsilnejšie kosti zo sučiek, mohutná, správny formát, výborné predhrudie, dobrá chrbtová línia, zauhlenie, chvost. Z profilu nádherný tvar hlavy a veľmi tmavé oko, najtmavšie zo sučiek. No a, samozrejme, čo sa týka povahy, už na prvý pohľad bolo vidieť, že sa vo svete nestratí. Všimla som si aj to, že PRISCA sa jednoznačne stala miláčikom ľudí, ktorí sa o šteniatka starali. Od chovateľa som dostala všetky potrebné papiere a veci, ako dar som dostala taliansku knihu o argentínskych dogách, samozrejme aj s venovaním, ktorej som sa veľmi potešila. PRISCU sme naložili, po ceste sme sa ešte zastavili pozrieť nejaké zvieratá pána Chiattioho z jeho chovu, potom sme sa definitívne rozlúčili a on nás vyviedol na diaľnicu z Ríma von. Cesta späť už bola omnoho náročnejšia, mali sme malé šteniatko, kvôli ktorému sme museli častejšie zastavovať, celú spiatočnú cestu bolo veľmi teplo. Ale malá Prisca celú cestu zvládla brilantne, ani raz sa nám nevyprázdnila v aute, vždy sa pýtala von, čo nás milo prekvapilo.

Konečne v utorok predpoludním sme dorazili domov, unavení, vyčerpaní, nevyspatí, ale šťastní, že sme už doma a s novým členom našej rodiny – PRISCOU!

Mgr. Eva Pastuchová
Snímky: archív autorky

Naše psy a my

Maličký Florián.

Keď môj priateľ pred vyše tromi rokmi doniesol domov naše prvé šteniatko Oskara, prvé dni som si nevedela ani zapamätať názov plemena. So starostlivosťou o psa som dovtedy nemala žiadne skúsenosti, postupne sa kynológia stala mojim koníčkom a nahliadnutím do sveta štvornohých kamarátov som sa naučila veľa nových vecí.

Ridgeback má svoje meno podľa smeru srsti, ktorá sa tiahne v protismere pozdĺž celého chrbta. „Ridge“ znamená horský hrebeň a „back“ značí chrbát. Je to výnimočný znak, ktorý sa pri iných plemenách uznávaných FCI (okrem thajského ridgebacka) nevyskytuje. Okrem tohto znaku sa v Afrike – krajine svojho pôvodu – hrdo pýši prívlastkom „leví pes“, hlavne vďaka svojej odvahe a radostnému nasadeniu v práci, a medzi poľovníkmi má stále viac prívržencov.

V Európe sa však rodézsky ridgeback uplatnil skôr ako spoločenský pes. Prispôbil sa našej klíme, miluje sneh a neprekážajú mu teploty pod bodom mrazu. Je oddaný svojej rodine, spolaľhivý k deťom a pritom s dávkou prirodzenej ostrosti je dobrým strážcom majetku aj bez špeciálneho výcviku. V porovnaní s inými psami veľkých plemien je mimoriadne pohyblivý a miluje slobodu a nespútaný pohyb. Keďže ridgeback bol vyšľachtený ako pes, ktorý v svorke nadháňa divú zver, miluje spoločnosť iných psov. A tak sme si aj my doma povedali, prečo mať len jedného psa, keď dvom je spolu veselšie. Ukázalo sa, že je to pravda, keď k polročnému Oskarovi pribudol malý Arnold a stali sa nerozlúčnou dvojicou. Arnolda sme vyberali obzvlášť pozorne (otec je interšampión Ador Bukama) a čoskoro sa u neho prejavili schopnosti a radosť predvádzať sa na výstavách, na ktorých je veľmi úspešný. Dnes sa ako trojročný pes v najlepšej kon-

dícii môže okrem iného pochváliť titulmi ako slovenský šampión krásy či na Slovensku vzácnym titulom klubový šampión. Keď sme očakávali prírastok do rodiny, začali sme sa trochu obávať žiarlivosti na nového človečička, a opäť sme našli optimálne riešenie – nového psa. Veď keď aj naše psy budú mať svoje „bábätko“, nebudú žiarliť na to naše. Tentoraz sme však skúsili niečo úplne nové – po našu nemec-kú dugu Floriána sme sa vybrali až do Talianska. FLORIAN DEI MONTI DEL KERATON je mimoriadne vyrovnaný a inteligentný pes s prirodzeným inštinktom na stráženie, vzbudzujúcim rešpekt. Po vynikajúcich a úspešných rodičoch zdedil mohutnosť a fyzickú krásu. No a, samozrejme, naše obavy zo žiarlivosti sa stali neopodstatnené. Všetci naši psí miláčikovia sa stali dokonalými ochrancami nášho synčeka a milujú ho.

Pri našich psoch som sa teda naučila množstvo dôležitých vecí: nielenže potrebujú láskyplný prístup, voľný a nespútaný pohyb, ale na druhej strane aj výcvik poslušnosti, pevnú ruku a nepretržitú starostlivosť. Psy veľkých plemien totiž majú sklon k dysplázii bedrových kĺbov, čo býva veľmi bolestivé ochorenie, dané z jednej strany dedičnou dispozíciou a zo strany druhej je jeho výskyt podmienený aj výživou.

Hry našich nezbedníkov.

Preto už od šteniatok našich psov zásadne krmíme len Eukanubou. Okrem toho, že je to praktické, vieme, že pri svojej vysokej aktivite dostávajú najlepšie vyváženú stravu. Dospelé ridgebacky dostávajú Eukanuba Adult Performance a mladú dugu krmíme Eukanubou Junior Large Breed. Som presvedčená, že zo zdravia a krásy psov sa človek môže tešiť, len keď ich krmí kvalitnou stravou, ktorou Eukanuba nepochybné je.

Zuzana Novotná, Dušan Dvorecký
Snímky: autori